

Oświadczenie Europejskiej Fundacji Praw Człowieka

 wiinoteka.lt/artukul/oswiadczenie-europejskiej-fundacji-praw-czlowieka

EFHR, 30 lipca 2018, 16:53

Fot. EFHR

Europejska Fundacja Praw Człowieka zdecydowanie negatywnie ocenia zarejestrowany w Sejmie RL w dniu 24 lipca 2018 r. projekt ustawy o zmianie art. 30 ustawy o oświacie nr XIIIIP-2413 autorstwa przedstawicieli Związku Ojczyzny – Litewskich Chrześcijańskich

Demokratów Laurynasa Kasčiūnasa, Agnė Bilotaitė i Audroniusa Ažubalisa. Poprawki, które miałyby wejść w życie z początkiem 2019 r. zakładają wprowadzenie od 2023 r. nauczania w szkołach mniejszości narodowych na Litwie w języku litewskim co najmniej 60% przedmiotów i 40% w języku mniejszości narodowych.

W uzasadnieniu do projektu autorzy odwołują się do potrzeby „umocnienia integracji mieszkających na Litwie przedstawicieli mniejszości i przedstawicieli wspólnot narodowych do życia społecznego, politycznego i ekonomicznego państwa”. Rozumienie znaczenia pojęcia „integracji mniejszości narodowych” nigdy nie było i nie jest mocną stroną litewskiego partii konserwatywnej, dlatego Europejska Fundacja Praw Człowieka pragnie przypomnieć, że „integracja mniejszości” w rozumieniu europejskich standardów ochrony oznacza poszanowanie praw oświatowych mniejszości i ich potrzeb w tym zakresie. Z kolei wprowadzanie odgórnych, niekonsultowanych z przedstawicielami mniejszości rozwiązań dotyczących oświaty mniejszości zamiast przyczyniać się do integracji każdorazowo prowadzi do niezadowolenia, protestów, frustracji i pogłębienia braku zaufania mniejszości do władz państwowych. Wystarczy przypomnieć protesty przedstawicieli mniejszości narodowych na Litwie po wprowadzeniu poprawek do oświaty w 2011 r. Nieprzypadkowo jej autorami byli również litewscy konserwatyści.

Autorzy poprawek nie poparli zasadności wprowadzenia projektowanych zmian żadnymi badaniami odnoszącymi się bezpośrednio do zainteresowanych – wspólnot szkolnych, uczniów czy rodziców. Zaznaczają oni, że poprawki mają przyczynić się do „integracji mniejszości na rynku pracy”, co stanowi hipokryzję, pamiętając, że wprowadzone przez nich w 2011 r. zmiany systemu oświaty mniejszości na lata obniżyły szanse abiturientów szkół mniejszości na podjęcie bezpłatnych studiów na uniwersytetach państwowych.

EFHR ocenia, że projektowane poprawki są kolejną próbą partii konserwatywnej mającą na celu likwidację szkolnictwa mniejszości narodowych na Litwie, są dyskryminacyjne względem uczniów szkół litewskich, którzy naukę pobierają w swoim języku ojczystym i są nakierowane na wzniecenie waśni na tle narodowym. Fundacja przypomina, że przeprowadzone przez Bank Światowy, UNICEF czy UNESCO badania wskazują, że

nauczanie w języku ojczystym przyczynia się do lepszych wyników ucznia, umacnia jego poczucie tożsamości i poczucie wartości, co ważne – prowadzi do lepszej znajomości nie tylko języka ojczystego, ale również państwowego.

Europejska Fundacja Praw Człowieka projektowane poprawki do ustawy o oświacie ocenia jako szkodliwe, nakierowane na pogorszenie relacji między większością w państwie a przedstawicielami mniejszości, jak również pośrednio relacji Polski i Litwy. W naszej ocenie jest to świadoma prowokacja przedstawicieli litewskiej partii konserwatywnej, mająca na celu wzniecenie waśni narodowościowych w państwie. EFHR nawołuje do zaniechania dalszych prac nad poprawkami nr XIIIIP-2413.

EFHR

Materiał opublikowany bez skrótów i redakcji

[Wyślij znajomemu](#)